

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnium Generalium Et Provincialium Collectio Regia

Ab anno CCCCLII. ad annum CCCCLXXX.

Parisiis, 1644

Praefatio Operis P. Massono Avctore.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14918

INNOCENTIVS P. I AFRICANVM VIII. HONORIVS THEODOSIVS IMP. IOI

ANNO
CHRISTI
410.

compressæ, ad ritus suos palam redierant. Datum est hoc rescriptum postridie eius diei quo vrbs capta fuit: adeoque merito imperatoris Honorii obtentum credo, quod Alaricus rex Gothorum, vr-
bem nono Kalendas Septembris captam, post triduum quasi fugatus reliquerit, in sui interitum concitus festinarit, atque imminentem vrbi extremam cladem, Deus propitiatus auerterit. Baron. ann. 410. num. 47. 48. & 49.

Vrbem Romanam occupat Alaricus Gothorum rex.

SYNODVS PTOLOMENSIS IN LIBYA,
AVCTORE SYNESIO PTOLEMAIDIS
episcopo congregata, sub Innocentio papa I.

NOTA.

ANNO
CHRISTI
411.

^a *Synodus.*] Anno salutis 411. Innocentii decimo, Honorio & Theodosio imperatoribus celebrata est Synodus Ptolemaide in Pentapoli Ægypti. Causa habiti ibidem Concilii hæc intercessit: Andronicus prouinciæ præfectus multa crudelia in subditos, atque irreligiosa & impia aduersus ecclesiam perpetrarat, quibus in Synodo propositis atque probatis, communi omnium sententia diræ excommunicationis pœna mulctatur. Baron. ann. 411. num. 53.

Locus, tempus & causa Concilii.

GESTA COLLATIONIS
CARTHAGINI HABITÆ

Honorii Cæsaris iussu inter catholicos & Donatistas
coram Marcellino V. C. tribuno & notario
post consulatum * Varanis V. C.

* Varo-
dis

Papirii Massonis studio atque opera primum in lucem edita,

A P. PITHOEO V. C. cum manuscriptis collata & emendata.

Collationis codex manuscriptus in veteribus membranis sic inscriptus est:

Liber oblatus ad altare sancti Stephani, voto Tulcherii canonici.
Deinde, Acta collationis seu gesta continet.

PRÆFATIO OPERIS P. MASSONO

AVCTORE.

ACTA collationis Carthaginensis, Innocentio primo pontifice Romano, Honorii clementissimi Cæsaris iussu habita sunt, anno
N iij

post consulatum Varanis, cum nullus in occidente consul esset, propter nimiam rerum perturbationem, Roma ab Alarico Gothorum rege recens capta. Mandato igitur quo hæc disputatio fieri iubetur, locus quidem & dies appositus est; at consulem, qui nullus erat, curiosi frustra requirent. Catholicæ ecclesiæ episcopi collationem fieri petierant aduersus Donati partem: id enim agnoscunt, septem ex eis delecti, Aurelius, Alypius, Augustinus, Vincentius, Fortunatus, Fortunatianus, & Possidius: totidem Donatistæ, Primianus, Petilianus, Emeritus, Montanus, Gaudentius, Adeodatus, & Protasius. atque hi inter absentes episcopos partis suæ, ut fucum facerent, Felicem quasi urbis Romæ episcopum nominant, licet catholici Innocentium tunc sedere testentur, ut verum erat, utque probatissimæ fidei annales tradunt, ad annum a partu virginis quadringentesimum undecimum. Disputatio diuiditur in primam cognitionem, secundam, & tertiam. Tertia sexto Idus Iunias habita est: quo die profertur Marcellini cognitoris sententia, confutatos a catholicis Donatistas omnium documentorum manifestatione asserentis, ut D. Augustini verbis utar. Hanc sententiam, ut emptam a cognitore catholico, & noctu prolatam, calumniose postea Emeritus & quidam pertinaces Donatistæ arguebant, quos Augustinus acutissime refellit. cui sane laudi esse debet quod epitomen collationis breuissimam scripsit, ideo vtiliorem futuram, quia tertiæ cognitionis magna pars, quæ hic deficit, necessario inde petenda est: ubi de Cæciliano & Mensurio, deque traditoribus sacrorum codicum & suppellectilis ecclesiasticæ agitur, Diocletiano & Maximiano ecclesiam acerrime persequentibus; etsi ante Augustinum in libro de hæresibus id quoque ab Optato Mileuitano copiose narratum est. Ac disputauit quidem Augustinus aduersus Donatistas ante collationem, & libros de baptismo paruulorum edidit: simul differuit aduersus Petiliani literas ex forensi aduocato episcopi, & Cresconium grammaticum dicendo pene obtriuuit. Post collationem vero, Honorio XII. & Theodosio VIII. Coss. ut ipsemet præfatur, quid egerit cum Emerito satis ostendit libro singulari sic inscripto: De gestis cum Emerito. Atque hunc quidem fuisse unum eorum septem, quos pro suæ causæ defensione Donatiani delegerant, & qui in eadem causa maxime laborauerat, libro secundo retractationum Augustinus tradit, eoque mortuo Possidius in eius vita etiam refert. Deniq; aduersus Gaudentium Thagmudensem episcopum, quem ex illo numero fuisse eodem quoque libro demonstrat, libros duos conscripsit. At summa vtilitas eius iudicii fuit: nam licet Donatiani Cæ-

ANNO
CHRISTI
411.

sarem appellarunt, ab Honorio confirmatum est, nosque edictum ex Cod. Theodosiano huic disputationi annexuimus. cui obediens plebs Donatistarum, desertis episcopis suis, ad ecclesiam catholicam statim rediit, & ex Optati antiquissimo & manuscripto codice interrogationes quasdam collationi intelligendae necessarias adiici curauimus. cognitorem quidem Orosius libro septimo prudentem, industrium & studiorum bonorum appetentissimum fuisse testatur; ad eumque, non multo post Romam captam, scripti sunt ab Augustino libri viginti de ciuitate Dei, ut praefatio ad eos indicat. De morte autem Marcellini Hieronymus loquitur lib. 3. contra Pelagium: violentam eam fuisse necesse est. Percussorem enim eius & sicarium idem Orosius nominat. Laudandus quoque est Marcellus, qui hoc volumen actorum collationis, quod copiosissimum atque diffusissimum erat, modulata, ut ipse ait, breuitate distinxit atque collegit, ut ex epistola eius ad Seuerianum & Iulianum videri potest. Nec plura hoc loco dicenda existimamus, quia Balduinus praceptor meus in iure ciuili, qui acta commodato tantum in veteribus adhuc membranis ab antistite Meldorum Tillio habuerat, elegantem in ea commentarium edidit.

HI EPISCOPI CAUSAM
susceperunt:

CATHOLICI.

Aurelius	Carthaginensis.
Alypius	Tagastensis.
Augustinus	Hipporegiensis.
Vincentius	Colusitanus.
Fortunatus	Constantiniensis.
Fortunatianus	Siccensis.
Possidius	Calamenfis.

DONATISTAE.

Primianus	Carthaginensis.
Petilianus	Constantiniensis.
Emeritus	Cæsariensis.
Protasius	. . . . .
Montanus	. . . . .
Gaudentius	Thagmudensis.
Adeodarus	. . . . .